

Саймън Мордън - „Теории за полета“

Петрович се взираше в сферата в ръцете си, като я въртеше бавно, за да разкрие различните части от сложната структура на повърхността ѝ. Блестящите сребърни метални линии в извивките и спиралите се открояваха на фона на смолисточерната матрица, привидният хаос се повтаряше навсякъде до скритите дълбини на кълбото; единичната нишка на жица, която се движеше нагоре-надолу, напред-назад, по маршрут, точно определен от уравненията, открити от самия него.

Това беше произведение на изкуството – компактно, студено, красиво, изящно изработено. Няколкокилометрова нишка от фина сплав, навита в кълбо с големината на два допрени юмука.

Но се предполагаше, че е нещо повече от това. Той я пусна да падне тежко върху бюрото и си свали очилата. Очите му, винаги толкова сини, бяха заобиколени от червени вени. Той отново ги потърка.

Това *ёбаное* нещо не работеше и нямаше да проработи, колкото и да му крещи и да го удря. Провеждаше се първият практически тест на законите на Еканоби-Петрович, а то просто си стоеше тук, няма, сяпо, неподвижно.

Станфорд – Станфорд! Тези *разпиздяи колхозные американские* му дишаха във врата и той знаеше, че ако не го разгадае скоро, те или ще го изпреварят със собственото му откритие, или ще омаловажат всичките му усилия. Щеше да е пълен провал да се изправи срещу тях в конферентната зала, след като е изгубил надпреварата. А по-неотложният проблем беше, че Пиф щеше да го обеси на собствените му яйца.

И така, сферата не работеше. А би трябвало. Всеки тест, проведен от него, показваше, че устройството е изработено с микрометрична прецизност, точно в планираната от него конфигурация. Беше я задействал с точния волтаж.

Всичко беше идеално и въпреки това, въпреки това...

Отново си сложи очилата. Погледът му се фокусира върху познатата стая – същото старо бюро на Пиф със следи от времето, което бе прекарвала с него, все същите саксии с растения, които оцеляваха само на диета от студено кафе и светлината, проникваща през жълтеникавите ленти на венецианските щори.

Вътре проникваха и звуци – из студения, все още зимен въздух се носеше вой на сирени и пукот на далечна стрелба. Тропот и дрънчене, звуци от чукове и бормашини, кънтене от вдигане на скеле. Танк, шляпац с гъсеничните си вериги по асфалта.

Нищо чак толкова силно, че да отвлече вниманието му от жуженето на флуоресцентната лампа над главата му.

Той издърпа чекмеджето, извади лист с разпечатка и го постави пред себе си. Вторачи се в изписаните върху хартията символи с ясното съзнание, че отговорът е някъде там – само да знаеше къде да търси. Завъртя прецизно венчалната си халка с четвърт оборот – усещаше присъствието ѝ студено и чуждо върху тялото си.

Времето течеше. Гласовете в коридора отвън се приближиха и станаха по-гръмки, после изчезнаха.

Внезапно Петрович вдигна поглед. Примижа и побутна нагоре очилата си. Сърцето му се разтуптя по-бързо и приливът на кръв накара кожата му да се облее с пот.

Той се вкопчи в идеята си и всичките му действия придобиха спокойна прецизност. Пресегна се към молива и обърна хартията с празната страна отгоре. Започна да чертае диаграма и когато приключи, нанесе няколко цифри към нея.

Петрович остави молива и провери решението.

– *Дубина* – каза си той шепнешком. – *Дурак, болван.*

От ръба на масата натруфената сфера му се присмя за последен път. Сега вече щеше да я подчини. Пресегна се, обгърна я с длан и я подхвърли толкова небрежно във въздуха, че му се наложи да се хвърли с главата напред през бюрото, за да я хване.

Улови я сърчно по пътя ѝ надолу, давайки си сметка, че тя в никакъв случай не бива да докосва отново пода.

Отиде при вратата, отвори я и престъпи през прага. Двамата полицаи от охраната, облежани на стената край асансьора, доловиха настроението му. Единият сръга с лакът другия, който се обърна и видя как светлорусата коса и безмълвната усмивка на Петрович се приближават уверено към тях.

– Доктор Петрович – попита единият, – проблем ли има?

Петрович вдигна сферата пред него.

– Отстъпете – каза той. – Дайте път на науката!

Той се затича надолу по стълбите; спусна се два етажа, плъзгайки ръката си по парапета, като само от време на време се хващаше, за да може инерцията му да го носи към широките стълбищни площадки. Сега не беше време да стои пред асансьора и да потропва нетърпеливо с крак, чакайки бавнопълзящата кабина, от която и без това го побиваха тръпки. Нещата бяха спешни, срочни, належащи.

Втори етаж: неговият професор му беше дал двама студенти специализанти и той не беше много наясно какво да прави с тях. Можеше поне да ги компенсира за седемте месеца безсмислена работа, като ги включи в предстоящия експеримент. Така или иначе, се нуждаеше от свидетели. И от тяхната изпитателна установка. Която можеше да е завършена, но можеше и да не е – Петрович не беше виждал никой от студентите от седмица, или може би от две.

Във всеки случай беше сигурен, че ще ги разпознае веднага.

Той отвори с ритник вратата към лабораторията им и влезе вътре. Те бяха там, седнали пред отворен дървен куб, в който бе опъната заплетена мрежа от кабели. През координатната мрежа на екрана на един осцилоскоп – стара училищна катодна тръба – пулсираше зелена линия.

Жената, руса, с кожа, бледа като пергамент, с призрачносиви очи – Макнийл, да, това беше името ѝ, – му хвърли поглед през рамо. Когато видя изражението на Петрович и предмета в ръцете му, тя скочи на крака.

– Довършили сте го.

– Това ли? Преди около седмица. Трябваше да ви кажа, но не това е важното сега. – Той се приближи към металната маса на колелца. По стара традиция новото оборудване беше монтирано наред лабораторията. Старото беше избутано до стената, за да бъде разглобено за части или просто да си стои там като експонат.

Той разгледа колекцията от трансформатори върху горния плот на масичката. Когато клекна да огледа долния плот, видя няколко електроизмервателни уреда и нещо, наподобяващо свърхмощно превключвателно устройство от електрогенератор.

– Някое от тези неща трябва ли ви?

Той почака за отговора половин секунда, преди да хване масичката със свободната си ръка и да се опита да я преобърне. Някои от феритните трансформатори бяха доста масивни и той не успя да се справи само с едната ръка. Макнийл и мъжът – мозъкът на Петрович беше твърде претоварен, за да се сети за името му – се спогледаха.

– Ти – каза той на мъжа, – дръж.

Подхвърли му сферата и без да дочака да види дали я е уловил, подпъхна крак под едното колелце на масата и я надигна. Съдържанието ѝ се плъзна по плота и се стовари на купчинка върху стария балатум.

Петрович изправи отново масичката и се огледа за нужните му неща.

– Докарай захранването тук – посочи той и Макнийл хукна да го донесе. – Както и онова снопче с проводници. Някакъв мултицет, какъвто и да е. И учебника на Муханов. Другият студент стоеше като вцепенен на мястото си и държеше сферата така, сякаш бе направена от кристал. Хуго Домингес, това беше името му. Той фъфлеше.

– Държиш ли здраво?

Домингес кимна безмълвно.

Учебникът по квантова гравитация се озова последен на масичката и Петрович отново я хвана за дръжките.

– Така. Елате с мен.

Макнийл тръгна редом с него.

– Доктор Петрович – каза тя.

Усещането бе също толкова странно, както и когато си мислеше, че е женен. Доктор. Какво друго можеше да направи университетът, освен в първия удобен момент да го удостои с титлата?

– Да?

– Къде отиваме?

– В мазето. И се моли на бога, в който вярваш, да не се озовем над някой от подземните тунели на метрото.

– Мога ли да попитам защо?

– Разбира се. – Стигнаха до асансьора. Той се наведе над количката и натисна бутона, за да извика кабината.

– Добре – каза тя, увивайки кичур коса около пръста си. – Защо?

– Защото каквото и да правех досега, не се получаваше. Но този път ще стане. – Асансьорът звънна и вратата се плъзна встрани. Петрович огледа добре вътрешността на кабината, стисна зъби и вкара масичката. Подир нея избута вътре и студентите и след миг колебание на прага и самият той влезе.

Пресегна се през рамо и натисна с палец бутона за мазето, маркиран с „М“.

Докато асансьорът се спускаше, двамата го погледнаха в очакване.

– Каква е масата на Земята? – попита той. След като никой от тях не отговори, той завъртя очи. – Шест по десет на двама и четвърта степен килограма. И тази маса поражда незначителното ускорение от 9,8 метра в секунда на квадрат. Една обикновена ходеща маймуна като мен може да надделее над цялата планета просто като стане от стола.

– Нали затова ни накарахте да построим уреда за баланс на масата – каза тя.

– Да. Ще трябва да го разглобите и да го смъкнете долу. – Вратата отново се плъзна и пред тях се появи слабо осветен дълъг коридор. – Нямам предвид тук долу.

Сега просто искам да ви покажа, че се получава. Ще си спретнем друга лаборатория. Намерете електрическа кана и всичко необходимо.

Той избута масичката навън, преди асансьорът да бъде повикан на по-горен етаж.

– Докторе – каза Домингес, след като най-накрая успя да си върне гласа, – това все още не обяснява защо се намираме под земята.

– Нима? – Петрович примигна. – Като че ли е така. Намерете някакъв контакт, докато аз сглобя останалото. – Той взе сферата от ръцете на Домингес и я огледа, търсейки двата отвора. После напипа два проводника от снопчето и ги измъкна, като разпиля останалите по пода. Кабината на асансьора се издигна нагоре с гръмотевичен трясък.

Тримата работеха заедно. Макнийл започна да свързва жичките една за друга, докато не направи две кабелчета с дължина от по половин метър. Домингес включи мултицета и го настрои да отчита мощността на тока. Петрович мушна два жака в сферата и накрая сложи учебника на Муханов и Виночки на пода. Върху него постави сферата.

– Още ли не сте се досетили? – попита той. – Не? Спокойно – на мен ми беше нужна цяла седмица, за да го разбера, а пък нали ме смятат за гений. Хуго, въведи 4,8 волта. Наблюдавай силата на тока. Ако ти се стори, че нещо започва да се разтапя, спри го. Студентът хвана превключвателя, но в този момент асансьорът пристигна. От кабината се изсипаха десетина души, които разговаряха едновременно.

– *Ёбаный стос!* – Петрович ги погледна над рамката на очилата си. – Опитвам се да проведя епохален експеримент, който ще превърне това място в олтар за бъдещите поколения. Така че млъквайте, *на хуй!*

Някакъв тип от тълпата вдигна ръка, в която държеше телефон с камера и Петрович си помисли, че идеята никак не е лоша.

– Ти! Да, ти. Ела тук. Не хапя. Или поне не много. Застани там. – Той избута младия мъж в центъра на помещението. – Записваш ли? Добре.

Продължаваха да пристигат хора, но това нямаше никакво значение. Важен беше моментът.

– Така, добре. Хуго? Пускай.

Нищо не се случи.

– Натисна го, нали?

– Да, доктор Петрович.

– Тогава защо червеният индикатор не светна? – Той се залюля на пети. – *Чёрт!* В контакта няма *ёбаный* ток!

Всички изпъскаха шумно.

Петрович погледна към напрегнатите им от очакването лица.

– Предлагам ви да отидете да намерите някой разклонител с много дълъг кабел, освен ако някой от вас не е навит да си пхне пръстите във фасунгата на крушката.

Няколко души отзад хукнаха нанякъде и тропотът на обувките им отекна в коридора. Когато се върнаха, не носеха фабричен разклонител, а бяха свързали дълъг кабел от парчетата, събрани от почистващи машини, и го бяха омотали с изолирбанд. По оголените жици в края му течеше ток, затова го пренесоха предпазливо над главите на зяпачите.

Отне им известно време да свържат кабела. Малката червена лампичка светна.

Петрович погледна към човека с камерата.

– Втори дубъл?

– Записвам.

Петрович застана на четири крака на пода и за последен път погледна към гравирната със сребристи линии неподвижна черна сфера. След миг тя щеше да се преобрази, а заедно с нея – и целият свят. От едно красиво творение щеше да се превърне просто в поредния инструмент.

– Хуго? – Петрович знаеше, че Макнийл е коленичила до него и също сдържа дъха си.

Домингес щракна превключвателя и бавно завъртя избирателния диск. Дигиталните цифри на мултицета започнаха да примигват.

И тогава, абсолютно беззвучно, сферата се откъсна от учебника и се издигна във въздуха. Спусна се леко надолу, отново се издигна, спусна се и се издигна, амплитудата постепенно намаляваше, докато накрая сферата застина неподвижно – висеше на височината на пищяла, без видими призраци, че нещо я придържа.

Някой започна да ръкопляска. Друг се присъедини към него, последван от трети и четвърти, гръмнаха аплодисменти и ехото им отекна сред стените.

Сърцето на Петрович отново препускаше като полудяло; мъничката турбина в гърдите му беше усетила притока на адреналин в кръвта му. Главата му се замая, изпълни го еуфория, почти изпадна в екстаз. Това беше наука, извисила се почти до религиозно преживяване. Домингес стоеше като закован, неподвижен също като началника си.

Първа се размърда Макнийл. Протегна ръка и чукна с нокът по носещата се във въздуха сфера. Тя се плъзна настрани, повличайки кабелите след себе си, докато накрая изгуби инерция и се спря. Макнийл прокара ръка първо под нея, после отгоре.

После се обърна към Петрович и се ухили. Той се изправи със залитане и се обърна към тълпата.

– *Да! Да! Да!* – Всяка дума беше придружавана от победоносно вдигане на юмрук във въздуха и накрая той установи, че просто не може да се спре. Скоро всички, млади и стари, мъже и жени, крещяха с цяло гърло „*Да!*“, вдигнали юмруци във въздуха. Петрович подаде ръка на Домингес, помагайки му да се изправи. Другата си ръка протегна към Макнийл. Тя се приближи до него и го прегърна въодушевено. Притиснат от всички страни, той се обърна към камерата на телефона, протегна ръка и й показва средния си пръст – който не беше точно негов, но все пак се явяваше негова собственост.

– *Њб матери ваши, Станфорд!*